

Załącznik do Uchwały Nr XIX/135/2012
Rady Miejskiej w Nowym Mieście Lubawskim
z dnia 24 kwietnia 2012 r.

Gminny program dożywiania w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie na lata 2012 - 2013

Nowe Miasto Lubawskie, 2012

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	2
I. Ocena sytuacji warunkującej realizację programu.....	2
II. Analiza SWOT.....	5
III. Cele Programu.....	6
IV. Informacje dotyczące realizacji programu.....	8
V. Efekty i rezultaty programu.....	9
VI. Monitoring i ewaluacja.....	9
VII. Zespół tworzący program.....	11

Wstęp

Odżywianie człowieka jest jednym z podstawowych warunków życia, co ma istotne znaczenie dla jego prawidłowego rozwoju oraz zachowania zdrowia. Prawidłowe odżywianie ważne jest w każdym okresie życia, poczynając od okresu płodowego oraz narodzin, a kończąc na późnej starości. W żywieniu dzieci i młodzieży należy zwrócić uwagę na regularność spożywanych posiłków, ich wartość kaloryczną oraz odpowiednią częstotliwość.

Według Głównego Urzędu Statystycznego „w Polsce zagrożenie ubóstwem dzieci i młodzieży jest znacznie silniejsze niż dorosłych. W 2010 r. ok. 12% dzieci do lat 18 wchodziło w skład gospodarstw, w których poziom wydatków był niższy od ustawowej granicy ubóstwa. W gospodarstwach, których wydatki były niższe od minimum egzystencji żyło natomiast ponad 8% osób poniżej 18 roku życia. W konsekwencji w 2010 r. dzieci i młodzież do lat 18 stanowiły ok. 1/3 populacji zagrożonej skrajnym ubóstwem”.¹

Ubóstwo pozostaje ważną kwestią społeczną, prowadzącą w konsekwencji do ograniczeń w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Gdy sięgniemy pamięcią oraz wiedzą, niedożywienie od zawsze dotykało w szczególności dzieci, młodzież oraz osoby starsze. Dlatego też niezmiernie ważne pozostaje dostarczanie pełnowartościowych posiłków, w szczególności dzieciom i osobom młodym, których organizmy cały czas się rozwijają i wymagają niezbędnych składników odżywczych. Niedożywienie zwiększa zapadalność na przewlekłe choroby, powoduje problemy w nauce, co z kolei nie pozostaje obojętne na poziom wykształcenia i późniejszą pozycję społeczną. Niedożywienie prowadzi do niedoborów, które są niekorzystne dla rozwoju fizycznego i psychicznego, co ma dalekosiężne następstwa.

I. Ocena sytuacji warunkującej realizację programu

a) Uwarunkowania prawne

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 z późn. zm.),

¹ Główny Urząd Statystyczny, Ubóstwo w Polsce w 2010 r. na podstawie badania budżetów gospodarstw domowych., 2011 r.

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006 r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2006 r. Nr 25, poz. 186 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 lipca 2009 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. Nr 127, poz. 1055),
- Uchwała Rady Miejskiej w Nowym Mieście Lubawskim z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego dla osób i rodzin ubiegających się o udzielanie nieodpłatnej pomocy w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. Urz. Woj. Warm. - Maz. z 2007 r. Nr 108, poz. 1543).

b) Diagnoza sytuacji demograficzno-społecznej w Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie

Z danych Urzędu Statystycznego w Olsztynie² wynika, że na dzień 31 grudnia 2010 r. Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie liczyła 11.061 mieszkańców, wśród których większość stanowiły kobiety, tj. 52,88 %. Dzieci i młodzież poniżej 18 roku życia stanowiły 20,38% ogółu mieszkańców Nowego Miasta Lubawskiego

Na dzień 31 grudnia 2010 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nowym Mieście Lubawskim zarejestrowanych było 771 bezrobotnych nowomieszczan. Prawo do zasiłku z tego tytułu posiadało jedynie 130 osób. W 2011 roku odnotowano wzrost liczby bezrobotnych i na koniec roku było zaewidencjonowanych 809 osób z terenu naszego miasta. Prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych przysługiwało 212 osobom. W najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy nadal pozostają w szczególności osoby do 25 roku życia. Ich udział stanowił 26,95% ogółu bezrobotnych.

Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej, bezrobocie pozostaje jednym z głównych powodów. W 2011 r. wśród 827 rodzin korzystających z pomocy społecznej, kwestia bezrobocia dotyczyła 499 rodzin (1.307 osób). Inne powody to m.in. ubóstwo, niepełnosprawność długotrwała choroba. Uwzględniając typologię rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2011 r., to rodziny z dziećmi stanowiły 44,14% ogółu świadczeniobiorców, wśród których 16,44% stanowiły rodziny niepełne.

² Urząd Statystyczny w Olsztynie, Statystyczne Vademecum Samorządowca 2011: Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie, Powiat Nowomiejski [dostęp: 19 marca 2012],
<http://www.stat.gov.pl/olsz/69_590_PLK_HTML.htm>

W 2010 r. ze wsparcia w ramach ustawy o pomocy społecznej w naszym mieście skorzystało 1.970 osób, co stanowi 17,81% ogółu ludności. Należy również podkreślić, iż w 2011 roku w stosunku do 2010 roku, odnotowano wzrost liczby rodzin korzystających ze wsparcia w ramach realizacji Rządowego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” z 1.683 do 1.795 osób objętych programem (tabela 1).

Wśród naszych mieszkańców są osoby i rodziny, których bardzo często nie stać nawet na zaspokojenie elementarnych potrzeb życiowych. Szczególnie zagrożonymi grupami społecznymi są dzieci, młodzież oraz osoby starsze. Niedożywienie w okresie dojrzewania dziecka i nastolatka powoduje poważne konsekwencje mające wpływ na aktywność umysłową, sprawność fizyczną i rozwój intelektualny.

Tab.1. Liczba osób otrzymujących świadczenia w ramach Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2010 – 2011.

Rok	Liczba osób którym przyznano świadczenia					
	rzeczywista liczba osób	zasiłki celowe	w tym dzieci	posiłki	w tym dzieci	pomoc rzeczowa
2010	1.683	1.549	650	432	407	1
2011	1.795	1.761	751	388	377	1

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim

c) Podejmowane działania w zakresie przeciwdziałania niedożywieniu

W latach 2004-2011 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim współpracował z organizacjami pozarządowymi m.in. Polskim Komitetem Pomocy Społecznej oraz Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw lokalnych z/s w Nowym Mieście Lubawskim w celu realizacja programu „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej – PEAD”. Dzięki podjętym inicjatywom w latach 2004-2011 pozyskano łącznie 510.494,26 kg żywności o łącznej wartości 1.342.494,57 zł. Tylko w samym 2011 roku żywność tą otrzymało nieodpłatnie 1.518 osób z 623 rodzin.

W latach 2006-2009 w ramach realizacji programu rządowego z zakresu dożywiania tut. Ośrodek w celu doposażenia punktów wydawania żywności przekazał m.in. placówkom oświatowym na terenie naszego miasta sprzęt kuchenny (m.in. zamrażarki, zmywarki, chłodziarki, kralnlice) o łącznej wartości 89.252,59 zł.

Wśród innych zadań podejmowanych przez tut. ośrodek pomocy społecznej należy również wymienić realizację „warsztatów kulinarnych” realizowanych w ramach projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych, przybliżających tematykę przyrządzania „tanich i zdrowych posiłków” z otrzymywanych bezpłatnie produktów żywnościowych.

II. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
• Strategia rozwiązywania problemów społecznych w gminie miejskiej Nowe Miasto Lubawskie do 2015. • Możliwość objęcia pomocą w formie gorącego posiłku wszystkich osób potrzebujących tej formy wsparcia. • Istniejąca baza lokalowa (kuchnie, stołówki). • Odpowiednie wyposażenie stołówek i kuchni. • Wykwalifikowana kadra gastronomiczna • Dobre rozeznanie środowiska przez pracowników instytucji odpowiedzialnych za pomoc rodzinie. • Współpraca między jednostkami wspierającymi rodzinę. • Szybkie reagowanie w sytuacjach kryzysowych. • Realizacja programów profilaktycznych z zakresu prawidłowego żywienia	• Brak gminnego programu dożywiania • Brak punktu wydawania i przechowywania żywności otrzymywanej w ramach programu UE –PEAD. • Niechęć w ujawnianiu trudnej sytuacji materialnej rodziny. • Brak kuchni w Gimnazjum w Nowym Mieście Lubawskim. • Konieczność dowozu gorących posiłków do szkół. • Niskie kryterium dochodowe dla osób ubiegających się o pomoc,
Szanse	Zagrożenia
• Pozyskiwanie środków finansowych z Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. • Możliwość pozyskiwania środków finansowych na doposażenie istniejących kuchni i stołówek. • Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej prawidłowego żywienia. • Możliwość pozyskiwania żywności w ramach programu UE –PEAD. • Zaangażowanie innych instytucji w realizację programu UE –PEAD.	• Zbyt mała świadomość społeczna związana z zagospodarowaniem otrzymywanej żywności. • Marnotrawienie żywności. • Brak stałego miejsca do wydawania i przechowywania żywności otrzymywanej w ramach realizowanych działań. • Ograniczenie środków na pomoc społeczną.

III. Cele Programu

a) Cel główny:

Ograniczenie zjawiska niedożywienia wśród dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych z terenu Gminy Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie.

b) Cele szczegółowe:

- Poprawa poziomu życia rodzin dysfunkcyjnych oraz o niskich dochodach w zakresie prawidłowego żywienia.
- Skoordynowanie działań i zwiększenie skuteczności wobec problemu niedożywienia dzieci, młodzieży i osób dorosłych.
- Zapewnienie pomocy w zakresie dożywiania (posiłki, świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności, żywność unijna) rodzinom wymagającym wsparcia.
- Uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem niedożywienia wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

c) Grupy docelowe programu:

- dzieci do 7 roku życia
- uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej
- osoby i rodziny znajdujące się w trudnych sytuacjach, w szczególności osoby samotne, w podeszłym wieku, chore lub niepełnosprawne.

d) Program jest elementem polityki społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej gminy w ramach, którego realizowane będą następujące działania:

- Cel szczegółowy 1: poprawa poziomu życia rodzin dysfunkcyjnych oraz o niskich dochodach w zakresie prawidłowego żywienia.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji	Źródło finansowania
1.	Systematyczne monitorowanie warunków życia rodzin wymagających wsparcia.	liczba wejść w środowisko	MOPS	2012 - 2013	środki realizatorów działania
2.	Kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych wśród dzieci i młodzieży poprzez udział w programach profilaktycznych.	liczba realizowanych programów profilaktycznych, liczba dzieci objętych profilaktyką	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, placówki oświatowe	2012 - 2013	środki realizatorów działania

3.	Poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży z zaburzeniami żywienia (m.in. anoreksja, bulimia).	ilość udzielonych porad, liczba osób objętych poradą	placówki oświatowe (pielęgniarka przedszkolna, pielęgniarki szkolne, intendentki, pedagodzy)	2012 - 2013	środki realizatorów działania
----	--	---	--	-------------	-------------------------------

- Cel szczegółowy 2: skoordynowanie działań i zwiększenie skuteczności wobec problemu niedożywienia dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji	Źródło finansowania
1.	Wypracowanie metod skutecznej współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodziny.	liczba zawartych partnerstw	Wszyscy realizatorzy programu	2012 - 2013	środki realizatorów działania
2.	Podjęcie wspólnych działań mających na celu wyeliminowanie niedożywienia w rodzinach.	liczba podjętych działań	Wszyscy realizatorzy programu	2012 - 2013	środki realizatorów działania

- Cel szczegółowy 3: zapewnienie pomocy w zakresie dożywiania (posiłki, świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności, żywność unijna) rodzinom wymagającym wsparcia.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji	Źródło finansowania
1.	Udzielanie pomocy beneficjentom w postaci gorącego posiłku, zasiłku celowego na zakup żywności lub pomocy rzeczowej.	ilość wydanych posiłków, liczba przyznanych świadczeń	MOPS, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe,	2012-2013	środki realizatorów działania
2.	Pozyskiwanie żywności w ramach programu „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności z Unii Europejskiej”.	ilość pozyskanej żywności, liczba objętych rodzin	MOPS, organizacje pozarządowe	2012 - 2013	środki własne realizatora działania, środki zewnętrzne
3.	Pozyskiwanie produktów żywnościowych promujących zdrowe żywienie.	ilość programów, ilość pozyskanej żywności	MOPS, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe	2012-2013	środki zewnętrzne, sponsorzy

4.	Podniesienie świadomości społecznej związanej z zagospodarowaniem otrzymywanej żywności.	liczba warsztatów kulinarnych, ilość pogadań, liczba uczestników	placówki oświatowe, MOPS, organizacje pozarządowe	2012 -2013	środki własne realizatorów działania, środki zewnętrzne
----	--	--	---	------------	---

- Cel szczegółowy 4: uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem niedożywienia dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji	Źródło finansowania
1.	Informowanie o kwestii zjawiska niedożywienia.	liczba rozpowszechnionych informacji	wszyscy realizatorzy programu	2012-2013	środki własne realizatorów działania,
2.	Prowadzenie kampanii wśród dzieci i osób dorosłych w zakresie ograniczenia zjawiska niedożywienia.	ilość spotkań z dziećmi, ilość spotkań z rodzicami	Gmina, placówki oświatowe, MOPS, świetlice, Media	2012 - 2013	środki własne realizatorów działania,
3.	Kampania „Posiłek zamiast zasiłku”.	Liczba przeprowadzonych kampanii	Gmina, MOPS, placówki oświatowe, świetlice, Media	2012 - 2013	środki w budżecie MOPS

IV. Informacje dotyczące realizacji programu

1. Koordynator programu – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim.
2. Miejsce realizacji – Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie.
3. Okres realizacji: 2012 – 2013.
4. Realizatorami programu są w szczególności:
 - Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie,
 - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim,
 - Placówki oświatowe z terenu Gminy Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie,
 - Organizacje pozarządowe,
 - Parafia Rzymsko-Katolicka w Nowym Mieście Lubawskim,
 - Lokalne media.

5. Finansowanie programu:

1. Zadania publiczne Gminy miejskiej Nowe Miasto Lubawskie.
2. Zadania publiczne Powiatu Nowomiejskiego.
3. Zadania publiczne Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
4. Zadania publiczne Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
5. Programy grantowe oraz inne środki zewnętrzne.

V. Efekty i rezultaty programu

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- ograniczenie liczby osób niedożywionych wśród: dzieci, młodzieży i dorosłych,
- zwiększenie świadomości dotyczącej zdrowego i racjonalnego odżywiania,
- poprawa sytuacji zdrowotnej społeczeństwa,
- pozyskanie spełniającego odpowiednie wymogi lokalu do wydawania i przechowywania żywności.

VI. Monitoring i ewaluacja

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji programu służy sprawdzeniu czy zostały zrealizowane planowane działania oraz jaki jest wynik zrealizowanych przedsięwzięć. Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty oraz czy pozwoliły one oraz w jakim stopniu realizacji celów Programu.

Ewaluacja Programu będzie odbywać się na bieżąco przez cały czas. Raport z ewaluacji i monitoringu programu będzie sporządzany, co roku. Równolegle trwać będzie proces monitorowania programu. Na zakończenie okresu trwania programu (okresu trwania pierwotnie zaplanowanego tj. 2013 r.) przeprowadzone zostanie podsumowanie i analiza z raportów rocznych oraz ewaluacja końcowa programu. W przypadku przedłużenia czasu trwania oraz modyfikacji programu założenia metodologii ewaluacji i monitoringu będą odpowiednio dostosowywane.

Cele ewaluacji:

Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty oraz czy pozwoliły one oraz w jakim stopniu w realizacji celów Programu.

Cele monitoringu:

Monitoring ma na celu uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych w ramach programu działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów programu.

Cele ewaluacji programu to:

- doskonalenie podejmowanych działań w ramach programu,
- informacje o efektach wdrażania programu oraz uzyskanie odpowiedzi na pytania związane z realizacją programu,
- wzrost jakości programu,
- pogłębienie odpowiedzialności za wdrażanie programu wśród wszystkich zainteresowanych jej funkcjonowaniem i jej efektami.

Kryterium Ewaluacji

Ewaluacja będzie prowadzona według kryterium adekwatności, trwałości oraz użyteczności. Zebrane informacje w ramach monitoringu i ewaluacji odpowiedzą na pytania czy i do jakiego stopnia cele programu są odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie gminy.

W ramach procesu monitoringu i ewaluacji uzyskana zostanie również informacja czy i jakim obszarze program wymaga aktualizacji, przeformułowania lub zmian postawionych celów. Monitoring i ewaluacja programu odbywać się będzie według kryterium odpowiedniości realizowanych przedsięwzięć w ramach programu w stosunku do potrzeb lokalnych.

Ewaluacja wg kryterium użyteczność oraz trwałość ma na celu uzyskanie informacji na temat zależności pomiędzy potrzebami rzeczywistymi wdrażanego programu, a rezultatami oraz jej efektami. Każde kryterium może być różnie mierzone, co oznacza, że może posiadać różne miary jego wartości (wskaźniki).

Na potrzeby ewaluacji i monitoringu przyjęte zostaną m.in. wskaźniki zaplanowane w programie.

Proces ewaluacji programu realizowany jest trzyetapowo:

1. Ewaluacja ex-ante (przed rozpoczęciem)

Przeprowadzona została w trakcie planowania programu. W fazie przygotowywania Programu zbadane zostały w poszczególnych obszarach projektu silne oraz słabe strony, szanse i zagrożenia (analiza SWOT).

2. Ewaluacja mid-term (w połowie realizacji)

Ewaluacja wewnętrzna przeprowadzona w połowie wdrażania programu (z uwzględnieniem corocznych raportów z monitoringu i ewaluacji programu).

Ewaluacja mid-term ma za zadanie ocenę adekwatności programu do lokalnych potrzeb oraz adekwatności podejmowanych działań w stosunku do realizacji przyjętych celów w programie. W wyniku działań monitoringowo-ewaluacyjnych w połowie realizacji programu zostanie przeprowadzona analiza realizacji założonych działań w zakresie czasu ich realizacji, źródeł finansowania, występowania problemów oraz zagrożeń do dalszej realizacji. Ewaluacja i monitoring pozwoli między innymi na aktualizację diagnozy oraz weryfikację założeń programu.

Przez cały okres realizacji programu prowadzony będzie monitoring i **ewaluacja on-going** (ewaluacja bieżąca). Zebrane w ich toku informacje przyczynią się do identyfikacji oraz zapobieganie występującym problemom w trakcie realizacji programu.

3. Ewaluacja ex-post (po zakończeniu)

Ewaluacja zewnętrzna przeprowadzona na zakończenie wdrażania programu. Ewaluacja ex-post ma za zadanie ocenę adekwatności programu do lokalnych potrzeb. Zebrane informacje odpowiedzą na pytania czy i do, jakiego stopnia cele programu są odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie gminy.

Ewaluacja dostarczy także informacji na potrzeby planowania programu w kolejnych latach.

VII. Zespół tworzący program

1. Joanna Buńka – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Nowym Mieście Lubawskim,
2. Bogdan Cieplak – Rada Miejska w Nowym Mieście Lubawskim,
3. Mirosława Czernysz – Rada Miejska w Nowym Mieście Lubawskim,
4. Anna Falkowska – Zespół Szkolno Przedszkolny w Nowym Mieście Lubawskim,

5. Anna Gutowska – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim,
6. Zofia Łakatosz - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim
7. Maria Michalska – Gimnazjum w Nowym Mieście Lubawskim,
8. Halina Nadarzyńska – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim,
9. Ewa Pielak – Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Nowym Mieście Lubawskim,
10. Ewelina Strauss – Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Nowym Mieście Lubawskim,
11. Maria Taranowska –Zespół Szkół Podstawowej i Muzycznej w Nowym Mieście Lubawskim,
12. Adrian Truszyński – Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych z/s w Nowym Mieście Lubawskim,
13. Iwona Warmińska – „Nazaret” Świetlica dla Dzieci im. Błogosławionego Ks. Stefana Wincentego Frelichowskiego w Nowym Mieście Lubawskim,
14. Jerzy Szczepański – Rada Miejska w Nowym Mieście Lubawskim,
15. Anna Urbanowska – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim,
16. Urszula Zboińska – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim.